

Rengøring af linoleumsgulve

Af hensyn til rengøring anbefales det, at linoleumsbelægningen udføres med trådsmedtede samlinger med den af linoleumsproducenten anviste smeltetråd.

Inden ibrugtagning

Linoleum er fra fabrikkens side behandlet med en selvblankende emulsion, der beskytter overfladen i byggeperioden, letter den fremtidige rengøring og minimerer rengøringsomkostningerne. Den selvblankende emulsion er en integreret del af belægningen og skal derfor normalt ikke fjernes.

Er belægningen blevet tilsmudset/ridset i byggeperioden, skal den opskures med en blød børste eller skurerondel tilsat rengøringsmiddel. Herefter vaskes belægningen efter linoleumsleverandørens anvisninger således, at der igen etableres en beskyttende hinde på overfladen.

Såfremt der er forhold, som gør det påkrævet at fjerne den selvblankende emulsion, skal linoleumsleverandørens anvisninger følges.

Løbende rengøring

Rengøring kan foretages ved støvsugning med børstemundstykke (for at undgå ridser i overfladen), fejning eller tømopning, samt efterfølgende vask med lunkent vand tilsat et vaske-/plejemiddel, der efterlader en beskyttelsesfilm på overfladen.

Til linoleum må ikke anvendes rengøringsmidler med en pH-værdi over 9 i brugsopløsning.

Alkaliske midler (brun sæbe, soda, lud, skurepulver og lignende) må ikke anvendes, da de angriber linoleumsbelægningen.

Grundrengøring

Når den løbende rengøring ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, fjernes den beskyttelsesfilm, der er påført ved den løbende rengøring, med et grundrengøringsmiddel.

Derefter vaskes gulvet med rent, lunkent vand. Når gulvet er helt tørt, vaskes det atter med vand tilsat vaske-/plejemiddel, eller der kan påføres en beskyttelsesfilm ved en eller to behandlinger med en emulsionsvoks.

Rengøring af korklinoleumsgulve

Inden ibrugtagning

Korklinoleum leveres med en fabriksfinish uden voks. Det anbefales derfor, at overfladen inden ibrugtagning vaskes med vaske-/plejemiddel med en dosering, der højere end det, der anbefales ved den løbende rengøring.

Løbende rengøring

Rengøring kan foretages ved tømopning, fejning eller ved støvsugning. Efter behov vaskes gulvet med vaske-/plejemiddel uden voks. Brugsopløsningen skal have en pH-værdi på 8,5 – 8,7.

Grundrengøring

Når den løbende rengøring ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, skures gulvet med en børste og lunkent vand tilsat grundrengøringsmiddel. Brugsopløsningen skal have en pH-værdi på 6,5 – 7,5. Der bør *ikke* anvendes nylonskive, da dette medfører forandring af korklinoleummets overflade.

Efterfølgende vaskes med rent vand og alle rester af sæbe skal fjernes. Eventuelle mærker fra gummihæle fjernes med mineralsk terpentiner eller petroleum.

Til korklinoleum må ikke anvendes soda, lud, ammoniakvand, skurepulver eller andre stærkt alkaliske midler, da de angriber belægningsoverfladen. Gulvpolish må ej heller anvendes.

Rengøring af korkgulve

Den nedenfor angivne procedure omhandler korkgulve med vinylslidlag.

Inden ibrugtagning

Korkgulve kræver ingen særlig behandling før ibrugtagning. Hvis byggerengøring er påkrævet, må den tidligst foretages et døgn efter pålægning.

Løbende rengøring

Løbende rengøring foretages ved støvsugning eller mopning. Når mopning/støvsugning ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, skal der vaskes med hårdt opvredet klud (fugtig tørring). Vaskevandet skal være tilsat universalrengøringsmiddel med pH-værdi på 7-8 i brugsopløsning.

Hvis der anvendes maskinel rengøring, skal der anvendes maskine, der rengør og opsuger vaskevandet i én arbejds-gang.

Grundrengøring

Når den løbende rengøring ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, foretages afvaskning med hårdt opvredet klud med efterfølgende aftørring. Der anvendes universalt grundrengøringsmiddel, med pH-værdi på 7 – 8 i brugsopløsning.

Hvis der anvendes maskinel rengøring, skal der anvendes rondel med fine, bløde børster. Vaskevandet skal suges op i samme arbejds-gang. Mængden af vand skal minimeres, og gulvet skal aftørres omhyggeligt efter vask.

Er overfladen mat, kan den behandles med polish. Der skal anvendes en polish, der lader sig fjerne uden specielle midler.

Pletaftagning

Pletter forårsaget af gummihæle kan fjernes med terpenin eller petroleum. Der må ikke anvendes acetone eller andre opløsningsmidler. Eventuelle limpletter kan fjernes med sprit, idet den aktuelle limleverandør bør kontaktes.

Brun sæbe, sæbespånere eller rengøringsmidler med slibemidler må ikke anvendes. Korkfliser er følsomme overfor vandpåvirkninger. Der er risiko for kantrejsninger og misfarvninger ved anvendelse af for meget vand eller manglende aftørring.

Rengøring af vinylgulve

Af hensyn til rengøringen, skal vinylbelægningen udføres med svejste samlinger med en af vinylproducenten anvist svejsetråd.

Inden ibrugtagning

Ved tilsmudsning i byggeperioden, kan belægningen opskures med en fiberrondel eller en blød børste evt. med anvendelse af lunkent vand tilsat universalrengøringsmiddel.

Ved moderat tilsmudsning i byggeperioden, kan belægningen rengøres ved grundrengøring. Grundrengøring er beskrevet nedenfor. Rengøring med vand må ikke foretages, før den anvendte lim er afhærdet.

Løbende rengøring

Løbende rengøring af vinyl foretages ved støvsugning med børstemundstykke (for at undgå ridser i overfladen), fejning eller tørmopning. Ved vask af gulvet skal nedenfor anførte anvisninger for forskellige typer vinyl følges. Løbende rengøring skal ske efter behov – se skema forrest i dette afsnit.

Alle pletter skal fjernes omgående !

Nogle pletter, fx fra spritpenne, kuglepenne, skosvæerte, ketchup, farvekridt, snavsede olier og fedtstoffer, tjære, asfalt og gummihjul, kan trænge ned i vinylbelægningen og give blivende mærker. Ved omgående indsats, kan sådanne pletter fjernes med grundrengøringsmiddel eller olie fjerner og efterfølgende afskylning med rent vand.

Homogene og heterogene vinyltyper

Gulvet vaskes med vand tilsat universalrengøringsmiddel eller vaske-/plejemiddel, der efterlader en beskyttelsesfilm efter vask.

Hvis gulvet er hårdt belastet, kan det polishbehandles. Før polishbehandling, skal belægningen grundrengøres. Pol-

ishen påføres efter fabrikantens anvisninger. Polishbehandlingen efterlader et beskyttelseslag, der letter rengøringen og beskytter gulvoverfladen.

I vandbelastede områder, fx brusenischer, vaskeområder o.lign., fjernes eventuelle kalkaflejringer med kalkfjernende rengøringsmiddel. Gulvet skylles herefter grundigt med rent vand.

Polishbehandlede vinyltyper og vinyltyper med polyuretanoverflade, kan rengøres med rengøringsmiddel, der ikke efterlader en beskyttelsesfilm. Herved minimeres forekomsten af synlige gangbaner.

Skridsikre vinyltyper

Skridsikre vinyltyper skal rengøres med vand tilsat universalrengøringsmiddel. Rengøringsmidlet må ikke ændre belægningens skridsikre egenskaber. Efter vask skal gulvet skylles med rent vand.

I vandbelastede områder, fx brusenischer, vaskeområder o.lign., fjernes eventuelle kalkaflejringer med kalkfjernende rengøringsmiddel. Gulvet skylles herefter grundigt med rent vand.

Kvartsvinylfliser

Kvartsvinylfliser vaskes med vand tilsat vaske-/plejemiddel, der efterlader en beskyttelsesfilm på gulvoverfladen. Kvartsvinylfliser kan også polishbehandles, som beskrevet under homogene/heterogene vinyltyper.

Grundrengøring

Når den løbende rengøring ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, skal beskyttelsesfilmen, der er påført ved den løbende rengøring eller polishbehandlingen fjernes ved grundrengøring.

Grundrengøring skal foretages med grundrengøringsmiddel, der anvendes efter fabrikantens forskrifter. Derefter vaskes gulvet med rent, lunkent vand.

Rengøring af gummigulve

Inden ibrugtagning

Gummibelægninger leveres fra fabrikken behandlet med en beskyttende emulsion.

Emulsionen og evt. smuds fra byggeperioden fjernes ved fejning med blød kost eller støvsugning med børstemundstykke med efterfølgende vask med lunkent vand (max 50°C) tilsat grundrengøringsmiddel. Rengøring må ikke foretages, før limen er afhærdet.

Fordeling af grundrengøringsmiddel kan ske med maskine, klud eller svamp. Er belægningen blevet stærkt tilsudset i byggeperioden, kan den opskures. Opskuring foretages maskinelt med bløde/halvstive børster eller

skurepad uden slibemiddel. Efter opskuring afskylles belægningen med rent vand.

Gummigulvet kan herefter efterbehandles efter følgende metoder:

1. Gummigulvet påføres et tyndt, jævnt lag polish med fnugfri klud eller svamp, hvorefter overfladen skal tørre i 20 – 30 minutter. Derpå påføres endnu et lag polish, der dog påføres "vinkelret" på det første lag.
2. Gummigulvet behandles med et vaske-/plejemiddel, som efterlader en beskyttelsesfilm efter vask. Vaske-/plejemidlet påføres efter grundrengøring med maskine med forstøver, klud eller svamp efter fabrikantens forskrifter. Det påførte vaske-/plejemiddel eftertørres med hårdt opvredet klud.

Løbende rengøring

Gulvet fejes med blød kost eller støvsuges med børstemundstykke med bløde børster således, at ridser i gulvoverfladen undgås. Løbende rengøring udføres efter behov, se skema forrest i dette afsnit.

1. Er gulvet polishbehandlet, vaskes det med universalrengøringsmiddel. Vaskemiddel fjernes ved grundig optørring.
2. Er gulvet behandlet med vaske-/plejemiddel, fortsættes denne behandling, som beskrevet under pkt. 2 ovenfor.

OBS! Brun sæbe og sæbespån er ikke velegnet til gummigulve.

Grundrengøring

Når den løbende rengøring ikke længere giver tilfredsstillende resultat, skal polish eller beskyttelsesfilmen, der dannes ved den løbende rengøring, fjernes ved grundrengøring.

Grundrengøring foretages ved vask med vand tilsat et grundrengøringsmiddel. Efter påføring af grundrengøringsmiddel skures til polish mv. er løs, hvorefter der vaskes med rent vand. Til opskuring anvendes bløde/halvstive børster eller skurepad uden slibemiddel.

Grundrengøringsmiddel påføres med maskine, klud eller svamp, hvorefter det fjernes ved skylning med rent vand og efterfølgende optørring med hårdt opvredet klud, svamp eller vandsugning.

Herefter skal gummigulvet efterbehandles, som anført under "inden ibrugtagning", pkt. 1 eller 2.

Rengøring af trægulve

Smudsforebyggende foranstaltninger

For at reducere behovet for rengøring, kan der udføres smudsforebyggende foranstaltninger. Især må det anbefales, at der etableres gode indgangspartier, hvor smuds udefra fjernes ved hjælp af en kombination af skraberiste og "smudsmåtter".

For at få en ordentlig virkning af måttearrangementer, skal de være så store, at der gås mindst 4 - 5 skridt på dem. Tilsvarende kan der udføres smudsforebyggende foranstaltninger i form af måttearrangementer ved færdsel fra værksteder, kantiner og lignende, hvor der forekommer smuds, som kan være vanskelig at fjerne fra trægulvet.

Oliebehandlede trægulve

Oliebehandlede trægulve skal rengøres periodisk for at bibeholde et godt synsindtryk og tilfredsstillende rengøringskvalitet. Den nødvendige rengøringsindsats er afhængig af gulvenes brugsintensitet og smudsbelastning.

Rengøring skal tilrettelægges efter den type oliebehandling, der er foretaget.

Som rengøringsredskaber kan anvendes:

- mopstativ med ubehandlede eller olierede mopklude.
- Støvsuger med børstemundstykke.
- Gulvskrubbe/klud, fladmop etc.
- Gulvaskemaskine (kombination eller rotorcleaner).

1. Oliebehandling foretaget med hærdnende olie

Gulvet fejes med blød kost eller støvsuges med børstemundstykke med bløde børster således, at ridser i overfladen undgås. Efter behov anvendes gul olieklud til opfriskning af oliebehandlingen.

Når støvsugning/fejning/gul olieklud ikke længere giver tilfredsstillende resultat, afvaskes med hårdt opvredet klud med efterfølgende polering. Der skal anvendes hærdnende olie til poleringen. Vaskevandet skal være tilsat det af olieleverandøren anviste plejemiddel.

Uanset trægulvets imprægnering med olie, er trægulve følsomme overfor vandpåvirkninger. Når der fugtigtørres/vaskes, skal der derfor anvendes moderat vandmængde med efterfølgende grundig eftertørring.

2. Oliebehandling foretaget med ikke-hærdnende olie

Gulvet fejes med blød kost eller støvsuges med børstemundstykke med bløde børster således, at ridser i overfladen undgås. Efter behov anvendes gul olieklud til opfriskning af oliebehandlingen.

Når støvsugning/fejning/gul olieklud ikke længere giver tilfredsstillende resultat, afvaskes med hårdt opvredet

klud med efterfølgende polering. Der skal anvendes ikke-hærdnende olie til poleringen. Vaskevandet skal være tilsat det af olieleverandøren anviste plejemiddel.

Uanset trægulvets imprægnering med olie, er trægulve følsomme overfor vandpåvirkninger. Når der fugtigtørres/vaskes, skal der derfor anvendes moderat vandmængde med efterfølgende grundig eftertørring.

Helhedsindtryk

Helhedsindtrykket af et korrekt oliebehandlet trægulv skal være:

"Ensartet silkemat/blank overflade. Ridser fra møbler uden beskyttelse på møbelben (filtsko) og fra fodtøj kan forekomme efter brug".

Vedligehold af olierede trægulve

Vedligehold af olierede trægulve har til formål at reparere slidte, ridsede og matte dele af gulvet. Behovet for vedligehold afhænger af gulvets brugsintensitet og smudsbelastning. Det er vigtigt at vedligeholde med trægulvolie, når der er behov. Det kan være fra dagligt til 1 gang hvert andet år. Med tiden vil der tegne sig et vedligeholdelsesinterval for de aktuelle lokaler.

Redskaber

Påføring: manuelt eller maskinelt (enkeltskivemaskine eller rotor-cleaner).

Optørring: manuelt eller (bedst) maskinelt (tør klud på enkeltskivemaskine).

Mellemslibning: sliibenet, sliberondél på enkeltskivemaskine.

Efter korrekt vedligeholdelse med trægulvolie, fremstår trægulvet med rimeligt ensartet overflade, uden rande men med nogen glansforskel mellem behandlede og ikke-behandlede områder.

Olievædede materialer skal fjernes efter brug og kasseres eller opbevares forsvarligt. Olievædede klude skal destrueres eller opbevares på forsvarlig måde for at undgå selvantændelse.

Lakerede trægulve

Gulvet fejes med blød kost eller støvsuges med børstemundstykke med bløde børster således, at ridser i overfladen undgås.

Når støvsugning/fejning ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, vaskes med hårdt opvredet klud med efterfølgende aftørring. Vaskevandet skal være tilsat universalrengøringsmiddel, doseret efter fabrikantens anvisninger.

Uanset trægulvets lakering, er trægulve følsomme overfor vandpåvirkninger. Når der fugtigtørres/vaskes, skal

der derfor anvendes moderat vandmængde med efterfølgende grundig eftertørring.

Ludbehandlede trægulve

Gulvet fejes med blød kost eller støvsuges med børstemundstykke med bløde børster således, at ridser i overfladen undgås.

Når støvsugning/fejning ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, vaskes med hårdt opvredet klud med efterfølgende aftørring. Vaskevandet skal være tilsat rengøringsmiddel, doseret efter fabrikantens anvisninger. Er gulvet behandlet med sæbe og/eller pibeler, er det en fordel at tilsætte vaskevandet en sæbe, der lukker træets porer.

Uanset trægulvets ludbehandling, er trægulve følsomme overfor vandpåvirkninger. Når der fugtigtørres/vaskes, skal der derfor anvendes moderat vandmængde med efterfølgende grundig eftertørring.

Rengøring af laminatgulve

Smudsforebyggende foranstaltninger

For at reducere behovet for rengøring, kan der udføres smudsforebyggende foranstaltninger. Især må det anbefales, at der etableres gode indgangspartier, hvor smuds udefra fjernes ved hjælp af en kombination af skraberiste og "smudsmåtter".

For at få en ordentlig virkning af måttearrangementer, skal de være så store, at der gås mindst 4 - 5 skridt på dem. Tilsvarende kan der udføres smudsforebyggende foranstaltninger i form af måttearrangementer ved færdsel fra værksteder, kantiner og lignende, hvor der forekommer smuds, som kan være vanskelig at fjerne fra laminatgulvet.

Laminatgulvet fejes med blød kost eller støvsuges med børstemundstykke med bløde børster således, at ridser i overfladen undgås.

Når støvsugning/fejning ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, vaskes med hårdt opvredet klud med efterfølgende aftørring. Vaskevandet skal være tilsat universalrengøringsmiddel, doseret efter fabrikantens anvisninger.

Brun sæbe, sæbespån, voks, polish eller rengøringsmiddel med slibemiddel må ikke anvendes.

Laminatgulve er følsomme overfor større vandpåvirkninger. Når der fugtigtørres/vaskes, skal der derfor anvendes moderat vandmængde med efterfølgende grundig eftertørring. Ved anvendelse af for meget vand og manglende eftertørring, er der risiko for deformation af laminatgulvet. Der må ikke anvendes våde rengøringsmetoder på laminatgulve.

Pletter fjernes lettest, hvis det gøres straks efter de(n) er konstateret. Pletter kan normalt fjernes med et universalrengøringsmiddel.

Pletter af asfalt, gummi, læbestift og skocremer o.lign. fjernes med husholdningssprit, acetone eller lignende. Der eftertørres med hårdt opvredet klud med efterfølgende grundig eftertørring. Stearin og tyggegummi skal tørre helt, hvorefter det kan skrubes forsigtigt af.

Rengøring af asfaltgulve med blank overflade

Smudsforebyggende foranstaltninger

For at reducere behovet for rengøring, kan der udføres smudsforebyggende foranstaltninger. Især må det anbefales, at der etableres gode indgangspartier, hvor smuds udefra fjernes ved hjælp af en kombination af skraberiste og "smudsmåtter".

For at få en ordentlig virkning af måttearrangementer, skal de være så store, at der går mindst 4 - 5 skridt på dem. Tilsvarende kan der udføres smudsforebyggende foranstaltninger i form af måttearrangementer ved færdsel fra værksteder, kantiner og lignende, hvor der forekommer smuds, som kan være vanskelig at fjerne fra asfaltgulvet.

Polishbehandling

Asfaltgulvet skal polishbehandles inden ibrugtagning. Formålet med polishbehandlingen er at beskytte overfladen, så afsmitning undgås, at gøre belægningen mere rengøringsvenlig og give gulvet glans.

Inden polishbehandlingen, skal overfladen grundrengøres efter leverandørens forskrifter.

Løbende rengøring

Løbende rengøring sker ved støvsugning med børstemundstykke for at undgå ridser i overfladen, fejning eller tømopning. Evt. kan der efterfølgende vaskes med lunkent vand tilsat universalrengøringsmiddel.

Grundrengøring

Når den løbende rengøring ikke længere giver et tilfredsstillende resultat, fjernes den beskyttelsesfilm, der er påført ved den løbende rengøring, ved grundrengøring. Grundrengøring sker ved vask med vand tilsat grundrengøringsmiddel. Derefter vaskes gulvet med rent, lunkent vand. Når gulvet er helt tørt, vaskes det atter med vand tilsat universalrengøringsmiddel. Herefter påføres en beskyttelsesfilm ved 1 eller 2 behandlinger med emulsionsvoks.

Introduktion til valgskemaer

De efterfølgende skemaerne er udarbejdet for at give *retningslinier* ved valg af gulvbelægninger til forskellige lokaletyper **set udelukkende ud fra et rengøringsmæssigt synspunkt. Der er altså principielt ikke taget hensyn til øvrige brugsegenskaber**

I skemaerne anvendes følgende signaturer:

- X = anbefales
- 0 = kan anvendes
- = anbefales ikke
- = ej relevant, uden mening

Hver kolonne og række er nummereret, og skemaerne angiver den direkte relation mellem 2 faktorer - nemlig den, der er anført i rækken (bogstav) og den, der er anført i kolonnen (tal).

Som eksempel kan nævnes række 2 / kolonne 3, der angiver, at tæppe med slidlag af bomuld ikke anbefales, hvor der forekommer oliebaseeret smudspåvirkning.

Skemaerne omhandler de mest almindeligt forekommende smudsarter/påvirkninger, metoder og generelle lokaletyper. Dersom der forventes specielle påvirkninger eller specielle lokaletyper etc., må der henvises til nærmest lignende kolonne.

